

Til Medlemmerne.

FREDAG d. 26. Oktober 1928 holdt »Svendb. Amts hist. Samfund« Generalforsamling paa Højskolehotellet i Ringe. Det kan ikke siges, at Mødet var talrigt besøgt. Skolebestyrer *P. Birkelund*, Ringe, valgtes til Mødets Leder, og Formanden fik derefter Ordet for at aflægge Beretningen om Arbejdet indenfor Foreningen siden forrige Generalforsamling.

Han omtalte Arbejdet med Indsamlingen til Nationalmuseet; som havde bragt et godt Resultat, og det havde været Bestyrelsen en Glæde at medvirke dertil. I »Svendborg Amt« for 1925 er der redegjort for det økonomiske Resultat, ligesom den smukke Takskrivelse, som »Samfundet« har modtaget fra Indsamlingskomiteen og Nationalmuseet, findes aftrykt der. Videre omtalte han Anlægget af Minde- og Mødepladsen »*Gudbjerglund*«. Det var en Glæde at kunne fastslaa, at det var »historisk Samfund«, som havde fremført Tanken om at skabe det smukke Anlæg.

Formanden redegjorde dernæst for »Samfundets« økonomiske Forhold. De er ikke gode. Da Priserne paa Bogtryk under Krigen steg voldsomt, stod Samfundet uden Formue; eftersom de indkomne Midler var brugte til Udgivelsen af Skrifter efterhaanden, som de indkom. Man havde prøvet at forhøje Medlemsbidraget til 3 Kr. aarlig; men da det syntes at bevirke, at mange Medlemmer meldte sig fra, vendte man tilbage til det oprindelige Medlemsbidrag, 2 Kr. pr. Aar. Da Medlemstallet er ca. 600, giver det kun ca. 1200 Kr. aarlig. Staten giver for Tiden et Tilskud paa 280 Kr. aarlig, og »*Fyens Stifts patriotiske Selskab*« giver 25 Kr. aarlig, »Samfundet« raader da over ca. 1500 Kr. aarlig, men naar deraf skal udredes Betaling for Bogtryk, Forfatterhonorarer m. v. saa kniber det at holde Virksomheden gaende, og der kan ikke udsendes Skrifter saa hyppigt, som i Foreningens første Aar. Det kan ogsaa blive nødvendigt at gøre Skrifterne mindre end tidligere. Saaledes har Bestyrelsen i Dag bestemt, at det Skrift, som nu er under Forberedelse, skal være noget mindre end de foregaaende. Vi kan derved haabe at faa dækket det væsentligste af den Gæld, som »Samfundet« i Øjeblikket har. — Formanden omtalte dernæst de Bidrag, som dette Aarskrift vilde bringe; ligesom han nævned andre Bidrag, som var under Udarbejdelse, f. Eks. en Afhandling af Pastor *Fabricius*, Gislev, om Gislev Kirke og dens Historie. Denne Afhandling vil komme frem i 1930.

»Svendborg Amts hist. Samfund«

Indholdsfortegnelse for tidligere Aar- gange af »Svendborg Amt«.

Nuværende eller ny tiltrædende Medlemmer kan faa neden-
nævnte Skrifter til de vedføjede billige Priser, saa længe Oplag
haves. Man hedes henvende sig til Formanden, fhv. Forstander
Thøger Dissing, »Birkely«, Vejstrup.

„Svendborg Amt“ 1908. Pris: 1 Kr.

Amtmand, Grev Brochenhuus-Schack. Af J. P. Kristensen-Randers.
Holckenhavn 1580—1907. Af C. E. Lensbaron Holck.
Bondeliv og Bondehjem. Af Povl Hansen, Vallekilde.
Stevner og Folde. Af Peder Jensen, Kværndrup.
Fra en Registreringsforretning i
en sydfynsk Bondegaard 1807. Af Peder Andresen, Ryslinge.
Op og ned. Af P. C. B. Bondesen, Magleby.
Vesterskerninge-Hundstrup Sangforening. Af Peder R. Møller.

„Svendborg Amt“ 1909. Pris: 1 Kr.

Svenskernes Fordrivelse fra Fyen 1659. Af K. C. Rockstroh.
Fra »det mærkværdige Aar«. Af Povl Hansen, Vallekilde.
Bernstorfsminde Seminarium. Af J. Chr. Clausen, Korinth.
Et af de femten Bøller. Af P. C. B. Bondesen.
Præsten Hans Agerbek. Af J. Hammer, Hillerslev.
Da Prins Kristian gæstede Ærø 1830. Af Nicoline Klein.

„Svendborg Amt“ 1910. Pris: 1 Kr.

Byled og Hyrdehuse. Af Peder Jensen, Kværndrup.
Nyborg Præstegaard. Af Aug. Colding, Nyborg.
Blade af en fynsk Bondeslægts Historie. Af Povl Hansen, Vallekilde.
Nyborg Slot. Af C. S. Theilgaard.

Den kirkelige Bevægelse i Ryslinge

i Fyen fra 1849 til 1868. Af Lars Frederiksen, Ryslinge.
Jacob Ulfeldt. Af C. E. Lensbaron Holck.

En lille Tilføjelse til Prins Kristians

Besøg paa Ærø. Af S. Carstens, Odense.

„Svendborg Amt“ 1911.

Historiske Oplysninger med Sandholts

Fortid som Udgangspunkt. Af Lærer Jørgensen, Kistrup.

Sandholt 1719. Af Noline M. Nobel-Sperling.

Lærer Søren Jørgensen (Kistrup). Af Gartner Jørgensen, Faaborg.

Et Stykke dansk Ungdomsliv ved Midten af

det nittende Hundredeaar. Af Povl Hansen, Vallekilde.

St. Nicolaj Kirke i Svendborg. Af Vilhelm Lorenzen.

Sønderjydernes Besøg paa Fyen 1868 og Vennemødet

i Boltinggaard Skov. Af Jørgen Nielsen, Nr. Lyndelse.

Blade af Hovbøndernes Historie. Af Peder Jensen, Kværndrup.

„Svendborg Amt“ 1912. Pris: 1 Kr.

Rudme Friskole gennem 50 Aar. Af Martin P. Rudum, Sødinge.

Fra H. C. Ørstedes Barndomstid i Rudkøbing. Af M. C. Harding.

En Veteran. Af Noline Klein.

Magleby Nor. Af Karl Elnegaard, Sorø.

Sagn fra Svenskekrigen. Af Peder Jensen, Kværndrup.

Fra Svenskekrigen. Af L. J. Duelund, Lakkendrup.

„Svendborg Amt“ 1913. Pris: 75 Øre.

Dyrlæge Peder Jensen (med Billede). Af Povl Bjerger, Askov.

Egeskov Marked. Af Peder Jensen, Kværndrup.

Fra Ryslinge Valgmenigheds første Dage. Af Povl Hansen, Vallekilde.

St. Jørgens Kirkeklokke. Af Luise Leth, f. Bredsdorff.

„Svendborg Amt“ 1914. Pris: 75 Øre.

Nyborg Havns Fortid. Af H. C. Holst.

Taasinge Degnehistorie og Skolevæsen. Af C. G. Høgstrøm.

Jens Sofus Brandt. Af Marie Møller, f. Brandt.

„Svendborg Amt“ 1915. Pris: 75 Øre.

Bidrag til Skjoldmoses Historie. Af Harald Kier, Hellebæk.

Den Bøving-Jacobsenske Slægt. Af F. M. Jacobsen, Ringe.

Træk af Brahetrolleborg Sogns Skolevæsen. Af Jørgensen, Ludvigsmunde.

Gamle Minder fra Østrupgaard om

Bondesønnen Peder Hostrup. Af Christine Reimer, Odense.

Om Rudkøbing Borgervæbning. Af J. T. Rohde, Kbhvn.

Klæsø og den forsvundne Købstad (Lavindskøbing?) Af Carlin Klæsøe, Humble.

Lidt om en berømt Mand fra Svendborg Amt. Af Gustav Schovsbo, Nr. Aaby.

En lille Rettelse (Til »Egeskov Marked«). Af John M. Møller, Odense.

Taasinge paa Niels Juels Tid. 1916. Pris: 75 Øre.

Af C. G. Høgstrøm.

„Svendborg Amt“ 1916. Pris: 1 Kr.

Tilstanden i Nyborg Amt ved Aar 1743. Af Kai C. Uldall.

Carsten Friis. Af Martin P. Rudum, Sødinge.

Anna Jønsdatter. Af K. Carøe, København.

Af en gammel Præstslægts Historie. Af Th. Møller, Rudkøbing.

„Svendborg Amt“ 1917. Pris: 1 Kr.

Svineburgh—Wordburgh—Foburgh. Af H. H. Hvass, Aarhus.

Om Præsten Knud Lerche. Af Lærer A. C. Thomsen, Holbæk.

En Bataille paa Vindinge Gade i Aaret 1660. Af Kai C. Uldall, Kbhvn.

Nogle Optegnelser om Ørbæk gamle Skole. Af S. M. Sørensen.

Et Brudstykke af Hørvællens Historie i Danmark. Af Povl Hansen, Vallekilde.

En strandet Plan om Indførelse af Møllevang i Danmark. Af Holger Hjelholt, Kbhvn.

Tonedigteren Hans Hansen. Af J. P. Kristensen-Randers.

Amtmand P. C. Schumacher. Af L. J. Böttiger.

Bidrag til Nørre Broby Sogns Historie. 1918.

Pris: 1 Kr.

Af M. J. Lomholt, Nr. Broby.

„Svendborg Amt“ 1918. Pris: 75 Øre.

Fra Hovbonde til Selvejrbonde. Af H. M. Henriksen, Brangstrup.

Oluf Lerche. Af A. C. Thomsen, Holbæk.

Frederich Bagger til Julskov. 1919. Pris: 1 Kr.

Af Ejnar Pedersen, Egaa.

„Svendborg Amt“ 1920. Pris: 75 Øre.

Aarets Arbejder i mit Barndomshjem. Af Povl Hansen, Vallekilde.
Om Stormfloden paa Langeland. Af J. T. Rohde, Kbhvn.
Peter Christian Steenvinkel. Af Martin P. Rudum, Sødinge.
Faaborg Latinskole. Af Chr. H. Rasmussen, Faaborg.

Knud Rasmussen. 1921. Pris: 1 Kr.

En Livsskildring — fortalt af ham selv.

„Svendborg Amt“ 1922. Pris: 1 Kr.

Historiske Efterretninger om Aunslev og Bovense Sogne i ældre Tid. Af A. C. Thomsen, Holbæk.
Mads Hansens efterladte Komedier. Ved Peder R. Møller.
Nyborg Sølaug. Af H. C. Holst.
Paul Jacobsen. Af F. M. Jacobsen, Ringe.
Hestesko. Af Johannes Olsen, Svendborg.

Vesterskjerninge-Ulbølle. 1923. Pris: 1 Kr. 50 Øre.

Samlet af L. Bøttiger, Vesterskjerninge.

„Svendborg Amt“ 1924. Pris: 1 Kr.

Danmarks ældste Præstegaard. I. Af T. Løgstrup, Nyborg.
Et Hjem i Vantinge. Af P. Larsen, Vantinge.
Aunslev Runestenen og Fra »Agnsløf Fjerdning« Af A. C.
 Thomsen, Holbæk.

Sørupstens Gaade. Af Fr. Orloff.

Nogle Træk vedrørende kirkelige Forhold i Svendborg i Slutningen af 17. Aarh. Af Hauch-Fausbøll.

„Svendborg Amt“ 1925. Pris: 1 Kr.

Danmarks ældste Præstegaard. II. Af T. Løgstrup, Nyborg.
Avnslev Kirke, Bovense Kirke og nogle Præster i 14—1500erne.
 Af A. C. Thomsen, Holbæk.

„Svendborg Amt“ 1926. Pris: 1 Kr. 50 Øre.

Helligkilder i Svendborg Amt. Af August F. Schmidt, Ø. Jølby.
Fra Svenskekrigens Tid. Af A. C. Thomsen, Holbæk.
Svendborg Felberedere. Af Johannes Olsen, Svendborg.
Haver og Havedyrkning i Svendborg Amt. Af Johannes
 Tholle, København.

Medlemsliste.

»Svendborg Amts historiske Samfund« havde 1. Decbr. 1926 660 Medlemmer.

Senere er tilgaaet:

Balling, E. Præst, Kongegade 10, Nyborg.
 Berntsen, Hans Gaardejer, Maare, Ørbæk.
 Bukh, Peder Højskoleforstander, Vejstrup.
 Carlsen, J. Kj. Sognepræst, Ringe.
 Christensen, R. Gaardejer, Kinnemose, Ullerslev.
 Christiansen, N. C. M. Ingeniør, Skaanegade 3^a, København S.
 Conradsen, R. C. Læssøegade 19^a, København N.
 Dahl, Aage Sognepræst, Egen, Guderup.
 Damm, Frue »Raahaven«, Gislev.
 Diernisse Sogns Bogsamling, Katterød.
 Espe Sognebogsamling, Espe.
 Frørup Sogns Bogsamling, Frørup.
 Hansen, Carl Stief Overgade 14, Svendborg.
 Hansen, Kresten Gaardejer, Damgaard, Sønder Højrup, Ringe.
 Hansen, P. M. Førstelærer, Tranekær.
 Heldbjerg, Niels Haagerup, Korinth.
 Hjelholt, Holger Dr. phil., Markvej 15, Brønshøj.
 Helmig, Lærer, Helnæs Skole, Taasinge, Svendborg.
 Jacobsen, P. Barbermester, Stenstrup St.
 Jensen, Friskolelærer, Rudme.
 Jensen, Pakhusformand, Faaborg.
 Jensen, R. Gartner, Aarslev.
 Jørgensen, A. E. Postassistent, M. R.gade, Nyborg.
 Karlsen, Kristian Husejer, Strarup, Kværndrup.
 Kirkeby Sognebogsamling, Kirkeby.
 Krarup Sognebogsamling, Krarup, Espe.
 Kristensen, M. Togbetjent, Priorens-gade, Faaborg.
 Kristensen, M. Snedkermester, Langaa, Rygaard.

Derefter foretoges Bestyrelsesvalg. Siden forrige Generalforsamling er følgende Bestyrelsesmedlemmer døde: Lærer *Magnus Petersen*, Skovby, Ærø, Lærer *P. C. B. Bondesen*, Magleby, Langeland, Forstander *J. P. Kristensen-Randers*, Ollerup og Forfatter *Peder R. Møller*, V. Skerninge. I deres Sted valgtes Lærer *Høgstrøm*, Bregninge, Taasinge, Friskolelærer *Anton Mikkelsen*, Søllinge, Læge *B. Møller*, Tryggeløv, Langeland, og Gaardejer *Albert Kr. Sandager*, Skovby, Ærø. Under Eventuelt fremsatte Førstelærer *Henriksen*, Brangstrup, en Beklagelse over, at der ikke ved denne Lejlighed var tænkt paa, at ordne det saaledes, at der kunde blevet Lejlighed til at besøge Ringe Museum. Formanden erkendte, at han slet ikke havde tænkt paa, at der var et Museum i Ringe, og indrømmede gerne, at det var en Fejl af ham, ligesom han udtalte Haabet om, at der en anden Gang maatte gives Lejlighed til at bese Museets Samlinger.

Derefter sluttede Generalforsamlingen. Kort efter samledes man paa ny til et offentligt Møde.

Her talte først Pastor *J. Kj. Carlsen*, Ringe, efter Opfordring, om *Chr. Richardt* og *Fyn*, og derefter talte Formanden om *Læsning* og fremhævede især *historisk Læsning*.

Indlagt i dette Skrift findes en Fortegnelse over de Aarskrifter, som haves paa Lager, samt Meddelelse om hvilke Afhandlinger, der findes i de forskellige Aarskrifter og disses Pris, som er ansat meget lavt.

Det er nu Bestyrelsens Haab, at vi skal faa realiseret en væsentlig Del af vort ret store Lager.

Alle Henvendelser vedrørende »Samfundet«s Virksomhed, kan ske til et af Bestyrelsesmedlemmerne eller til undertegnede Formand.

»Birkely«, *Vejstrup*.

P. B. V.

Thøger Dissing.

Indhold.

	Side
1. P. Severinsen: Nyborg Kirke.....	3
2. Albert Thomsen: Hvad Matrikelbøgerne fortæller	35
3. Povl Hansen: Svineslagtning i en sydfynsk bonde- gård omkring år 1860—65.....	66
4. Ejnar Skovrup: Peder R. Møller.....	76
5. Aug. F. Schmidt: Helligkilder i Svendborg Amt..	96
6. Medlemsliste (ny tilgaaede Medlemmer).....	103
7. Uddrag af Regnskabet for »Svendborg Amts historiske Samfund«.....	105
